

2023: ఏపీ హైకోర్టు:24706

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉన్నత న్యాయస్థానం, అమరావతి.

సివిల్ అప్పీల్ నెం.202 /2010

మధ్య:-

డివిజనల్ మేనేజర్ యునైటెడ్ ఇండియా ఐఎస్

ఎస్ కో లిమిటెడ్ కడప యునైటెడ్ ఇండియా ఇన్సూరెన్స్

కంపెనీ లిమిటెడ్ డి నెం.21/72 ద్వారకా టవర్స్ సెవెన్ రోడ్స్

... అప్పీలుదారు

మరియు

1. డి.హరిజన ఉసేనప్ప, & మరో ముగ్గురు

తండ్రి: లచ్చప్ప నివాసం: పిన్నెపల్లి

గ్రామం అనంతపురం

2. డి.హరిజన కుల్లెయమ్మ, భర్త: లచ్చప్ప

నివాసం: పిన్నెపల్లి గ్రామం యాడికి మండలం అనంతపురం

3. డి.హరిజన లక్ష్మీదేవి, తండ్రి: లచ్చప్ప మైనర్ ప్రతినిధి,

ఆమె తండ్రి అప్పీ నెం.1 నివాసం: పిన్నెపల్లి గ్రామం అనంతపురం

4. సి యరప రెడ్డి, తండ్రి: పకీరా రెడ్డి

నివాసం: మద్దిపల్లి గ్రామం పుట్లూరు మండలం

అనంతపురం జిల్లా

... ప్రతివాదులు

తీర్పు వెలువడిన తేదీ: 10.05.2023

గౌరవనీయులైన శ్రీమతి న్యాయమూర్తి వెంకట జ్యోతిర్మయి ప్రతాప

2023: ఏపీ హైకోర్టు:24706

1. రిపోర్ట్స్ ఆఫ్ లోకల్ : అవును/కాదు వార్తాపత్రికలను తీర్పులు చూడటానికి అనుమతించవచ్చా?
2. తీర్పు కాపీలు : అవును/కాదు లా రిపోర్టులు/జర్నల్స్ కు మార్క్ చేయబడతాయా?
3. వారి లేడీషిప్/లార్జిస్ట్ : అవును/తీర్పు యొక్క న్యాయమైన కాపీని చూడాలని కోరుకోవడం లేదా?

వెంకట జ్యోతిర్మయి ప్రతాప, న్యాయమూర్తి.

2023: ఏపీ హైకోర్టు:24706

గౌరవనీయులైన శ్రీమతి న్యాయమూర్తి వెంకట జ్యోతిర్మయి ప్రతాప

సివిల్ అప్పీల్ నెం.202 /2010

తేదీ: 10.05.2023

డివిజనల్ మేనేజర్ యునైటెడ్ ఇండియా

ఐఎన్ ఎస్ కో లిమిటెడ్ కడప యునైటెడ్ ఇండియా

ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ డి నెం.21/72

ద్వారకా టవర్స్ సెవెన్ రోడ్స్

... అప్పీలుదారు

వర్యాన్.

1. డి.హరిజన ఉసేనప్ప, & మరో ముగ్గురు

తండ్రి: లచ్చప్ప నివాసం: పిన్నెపల్లి గ్రామం అనంతపురం

... ప్రతివాదులు

పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది : శ్రీ ఎన్.రామకృష్ణ

ప్రతివాదుల తరపు న్యాయవాది : శ్రీ ఐ.వెంకట ప్రసాద్

రిఫర్ చేసిన కేసులు:

1) 2019 13 ఎస్సీసి 806

2) యునైటెడ్ ఇండియా ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ కడప వర్యాన్ ఓబిలి వెంకటదాసు

తదితరులు

గౌరవనీయులైన శ్రీమతి న్యాయమూర్తి వెంకట జ్యోతిర్మయి ప్రతాప

సివిల్ అప్పీల్ నెం.202 /2010

2023: ఏపీ హైకోర్టు:24706

తీర్పు:

1. 2007 డబ్ల్యూసీ నెం.5లో కార్మికుల నష్టపరిహార కమిషనర్, అసిస్టెంట్ కమిషనర్ ఆఫ్ లేబర్, అనంతపురం (ఇకపై 'కమిషనర్') పైలుపై 12.08.2009 నాటి ఉత్తర్వులకు వ్యతిరేకంగా కార్మికుల నష్టపరిహార చట్టం, 1923లోని సెక్షన్ 30 (సంక్షిప్తంగా 'చట్టం') కింద ఈ సివిల్ అప్పీల్ ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడుతుంది.

2. ఇక్కడ అప్పీలుదారుడు వ్యతిరేక పక్షం నెం.2 మరియు ప్రతివాది నెం.1 నుండి 3 వరకు దరఖాస్తుదారులు మరియు ప్రతివాది నెం.4 తెలిసిన కమిషనర్ ముందు వ్యతిరేక పక్షం నెం.1. సౌలభ్యం కోసం ఇకపై ఆయా పార్టీలు కమిషనర్ ముందు కూర్చోన్నట్లుగానే ప్రస్తావిస్తారు.

3. పిటిషనర్ ఉదంతం క్లుప్తంగా చెప్పాలంటే, మృతుడి తల్లిదండ్రులు, అవివాహిత సోదరి అయిన డి.హరిజన లక్ష్మయ్య నం.1లోని పొలాల్లో మట్టి సామగ్రిని లోడ్ చేసే క్రమంలో ఉద్యోగ సమయంలో మరణించినందుకు రూ.4,00,000/- నష్టపరిహారం కోరుతూ కమిషనర్ ముందు క్లెయిమ్ పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. ఎదురుగా ఉన్న పార్టీ నెం.1 ట్రాక్టర్ యజమాని కావడంతో కౌంటర్ దాఖలు చేశారు. 14.05.2006న మృతుడు, వెంకట రాముడు అనే వ్యక్తి వాహన డ్రైవర్ కు ఇచ్చిన నం.1 ఆదేశాల మేరకు ఎర్త్ మెటీరియల్ లోడ్ చేసేందుకు ట్రాక్టర్, ట్రయిలర్ కు వెళ్తున్నాడు. మృతుడి నిర్లక్ష్యం వల్లే ఈ ప్రమాదం జరిగింది. అతను ఎలాంటి నష్టపరిహారం చెల్లించాల్సిన అవసరం లేదు. వాహనానికి ఎదురుగా ఉన్న పార్టీ నెం.2తో బీమా చేయబడుతుంది.

4. ప్రత్యర్థి పక్షాల వెర్షన్: పిటిషనర్ వాదనను తోసిపుచ్చుతూ ప్రత్యర్థి పార్టీ నెం.2 కౌంటర్ దాఖలు చేసింది. ప్రత్యర్థి పార్టీ నెం.1 మరియు మరణించిన వ్యక్తి మధ్య ఉద్యోగి మరియు యజమాని సంబంధం లేదు. మృతుడు పార్టీ నెం.1 కింద పనివాడు కాదు.

5. సమస్యలు - విచారణ - అన్వేషణ: (ఎ) ఇరుపక్షాల ప్రత్యర్థుల వాదనల ఆధారంగా, పండిత కమిషనర్ ఈ క్రింది అంశాలను పరిశీలనకు రూపొందించారు.

1. 1923 నాటి కార్మికుల నష్టపరిహార చట్టంలోని నిబంధనల ప్రకారం మృతుడు కార్మికుడు, ఉద్యోగంలో చేరే సమయంలో ప్రమాదానికి గురయ్యాడా?

2. ప్రమాదం జరిగిన సమయంలో మరణించిన కార్మికుడి వయస్సు ఎంత?

2023: ఏపీ హైకోర్టు:24706

3. ప్రమాద సమయంలో మరణించిన కార్మికుడికి/ అర్హత గల వేతనానికి చెల్లించే వేతనాలు ఏమిటి?

4. దరఖాస్తుదారులకు చెల్లించాల్సిన పరిహారం ఎంత?

5. నష్టపరిహారం చెల్లించాల్సిన బాధ్యత ఎవరికి ఉంటుంది? (బి) విచారణ సమయంలో, మృతుడి తండ్రి అయిన మొదటి దరఖాస్తుదారును అంగన్ వాడీ కార్యకర్తగా పరిశీలించారు. మృతుడితో పాటు పనిచేసిన సి.వెంకట రాముడును ఏడబ్ల్యూ.2గా పరిశీలించారు. ఉదా: A1 నుంచి A6 వరకు డాక్యుమెంట్ లు మార్క్ చేయబడ్డాయి. బీమా కంపెనీ తరపున, RW.1ని పరిశీలించి, ఎక్స్.బి1-పాలసీగా మార్క్ చేయబడింది. (సి) న్యాయవాది వాదనలు విన్న తరువాత మరియు రికార్డులో ఉన్న సాక్షులను పరిశీలించిన తరువాత, సంబంధిత పక్షాలకు ప్రమాదం జరిగిన తేదీ నుండి సంవత్సరానికి 12% వడ్డీతో సహా రూ.2,30,048/- నష్టపరిహారాన్ని కమిషనర్ తీర్చునిచ్చారు. పరిహారం చెల్లించడంలో విఫలమైతే, ఉత్తర్వులు అందిన తేదీ నుంచి 30 రోజుల్లోగా ఆ మొత్తాన్ని జమ చేయాలని కమిషనర్ సంబంధిత పక్షాలను ఆదేశించారు. జమ చేయకపోతే చట్టంలోని సెక్షన్ 4(3) కింద విధించే జరిమానా చెల్లించాల్సి ఉంటుంది.

6. చట్టానికి సంబంధించిన గణనీయమైన ప్రశ్నలు: ఈ ఉత్తర్వుపై అసంతృప్తి, అసంతృప్తితో ఉన్న బీమా కంపెనీ, మృతుడికి, నం.1కు మధ్య ఉన్న ఉద్యోగి యజమాని సంబంధాన్ని రుజువు చేయడంలో దరఖాస్తుదారులు విఫలమయ్యారనే కారణంతో ప్రస్తుత అప్పీలుకు మొగ్గు చూపింది. ఎఫ్ఐఆర్-ఎక్స్.ఎ1లోని అంశాల ప్రకారం కూడా, పిటిషనర్కు ప్రమాదం జరిగిన తేదీ నుంచి వడ్డీ చెల్లించాల్సిన బాధ్యతను కమిషనర్ విధించారు, ఇది చట్టానికి విరుద్ధం. అప్పీలు మెమోలో, పిటిషనర్ లేవనెత్తిన గణనీయమైన ప్రశ్న ఏమిటంటే, ఈ కేసులో ఉద్యోగి మరియు యజమాని సంబంధం స్థాపించబడిందా?

7. పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది శ్రీ ఎన్.రామకృష్ణ, ప్రతివాదుల తరపు న్యాయవాది శ్రీ ఐ.వెంకట ప్రసాద్ వాదనలు వినిపించారు.

8. లీగల్ పౌజిషన్:

2023: ఏపీ హైకోర్టు:24706

(ఎ) చట్టానికి సంబంధించిన గణనీయమైన ప్రశ్న ఏదైనా ఉంటే తప్ప, చట్టంలోని సెక్షన్ 30 ప్రకారం అప్పీలును స్వీకరించలేమని వేరే చెప్పనవసరం లేదు. వీరి కుమారుడు డి.హరిజన లక్ష్మయ్య (19) ఎదురుగా ఉన్న పార్టీ నెం.1 ట్రాక్టర్ కు కూలీగా విధులు నిర్వహిస్తూ మృతి చెందాడు. మృతుని అవివాహిత సోదరి నెం.3. క్లెయిమ్ పిటీషన్ ను కొనసాగించడానికి, క్లెయిమ్ లు ప్రత్యర్థి పక్షం నెం.1 మరియు మృతుడి మధ్య ఉద్యోగి మరియు యజమాని యొక్క సంబంధం ఉందని మరియు ఉద్యోగి యొక్క మరణం కోర్టు సమయంలో మరియు ఉద్యోగం వెలుపల సంభవించిందని ధృవీకరించడం సముచితం.

(బి) ఫజ్లా రెహమాన్ అన్నార్ వర్సెస్ నేషనల్ ఇన్స్యూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ అండ్ ఓఆర్ ఎస్ 1 కేసులో సెక్షన్ 30 కింద గౌరవ సింగిల్ జడ్జి జారీ చేసిన ఉత్తర్వులపై అప్పీలును విచారించిన గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు, రికార్డు చేసిన సాక్ష్యాల ఆధారంగా కమిషనర్ కనుగొన్న వాస్తవాలను కనుగొనడంలో హైకోర్టు చట్టవిరుద్ధంగా జోక్యం చేసుకోవడం ఆమోదయోగ్యం కాదని పేర్కొంది. అప్పీలులో గణనీయమైన చట్టం యొక్క ప్రశ్న లేనప్పుడు.

9. ప్రస్తుత కేసులో, మృతుని వయస్సు మరియు నెలవారీ ఆదాయాన్ని నిరాకరించినప్పటికీ, యజమాని కౌంటర్ దాఖలు చేశాడు, అయితే 14.05.2006 న మృతుడు హరిజన లక్ష్మయ్య వెంకట రాముడుతో కలిసి ట్రాక్టర్ మరియు ట్రయిలర్ కు వారి సాధారణ కూలీ పనులకు హాజరవుతున్నట్లు అంగీకరించాడు. ప్రమాదం జరిగింది. మృతుడి నిర్లక్ష్యమే ప్రమాదానికి కారణమని యజమాని చెబుతున్నారు. చనిపోయిన వ్యక్తి నిర్లక్ష్యం ఏదైనా ఉంటే అది చట్టం కింద గుర్తించబడనందున కార్మికుల నష్టపరిహార చట్టం కింద క్లెయిమ్ ను తోసిపుచ్చడానికి కారణం కాదని గమనించడం సముచితం.

10. ప్రత్యర్థి పక్షం నెం.1 కౌంటర్ దాఖలు చేసింది, కానీ కమిషనర్ ముందు ఈ విషయంలో ఎటువంటి సాక్ష్యం ఇవ్వడానికి ఎంచుకోలేదు. 14.05.2006 మధ్యాహ్నం 12.30 గంటల సమయంలో తన కుమారుడితో కలిసి ట్రాక్టర్ నెం.1 ట్రాక్టర్, ట్రయిలర్ కు ఇసుకను లోడింగ్, అన్ లోడ్ చేసే పనులకు హాజరైన సమయంలో అకస్మాత్తుగా తనపై ఇసుక ముద్ద పడిందని, దీంతో తీవ్ర గాయాలపాలై ఆసుపత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నానని మృతుడి తండ్రి స్పష్టం చేశారు. అతను చనిపోయాడు. ప్రత్యర్థి పార్టీ నెం.1 తన ట్రాక్టర్ మరియు ట్రయిలర్ కు దాని శ్రమకు కూడా వ్యతిరేక పార్టీ నెం.2తో బీమా చేయించినట్లు తెలియజేసింది. చనిపోయిన వ్యక్తి రిస్కును కవర్ చేస్తూ

2023: ఏపీ హైకోర్టు:24706

పాలసీని జారీ చేయకపోవడం బీమా కంపెనీ వ్యవహారం కాదు. ప్రత్యర్థి పార్టీ నెం.1 యజమాని మరియు యజమాని మరియు ఉద్యోగి మధ్య సంబంధం గురించి మాట్లాడటానికి ఉత్తమమైన వ్యక్తి వ్యతిరేక పార్టీ నెం.1 అనే వాస్తవం గురించి ఎటువంటి వివాదం లేదు. కౌంటర్ లోనే ఆయన అలాంటి సంబంధాన్ని ఎప్పుడూ ఖండించలేదు. అంతేకాదు, ఆయన సూచనల మేరకే పని చేసినట్లు కౌంటర్లో చూపించారు. ఎడబ్ల్యు.2 అనేది మూడవ పార్టీ, అతను ప్రత్యర్థి పార్టీ నెం.1 కింద కూలీగా కూడా పనిచేశాడు. ఆ దురదృష్టకరమైన రోజున అంటే 14.05.2006 న మరణించిన వారితో పాటు అతను కూడా పనికి హాజరయ్యాడు. మృతుడు లక్ష్మయ్య, తాను ఎదురుగా ఉన్న పార్టీ నెం.1 ట్రాక్టర్ లో పనిచేస్తున్నట్లు తెలిపారు. మృతుడు ఇసుక తవ్వుతుండగా అకస్మాత్తుగా ఇసుక ముద్దలు మృతుడిపై పడటంతో ట్రాక్టర్ డ్రైవర్ రాముడు మృతుడిని తాడిపత్రి ప్రభుత్వాసుపత్రికి తరలించారు. అతని సాక్ష్యాన్ని అప్రతిష్ఠపాలు చేయడానికి ఎడబ్ల్యు.2ను క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ చేయడం ద్వారా ఏమీ లభించలేదు. ప్రమాదం జరిగిన తేదీ నాటికి పాలసీ అమల్లో ఉందని బీమా కంపెనీ తరపున ఆర్ డబ్ల్యు.1 పేర్కొంది. మృతుడు గోపాల్ అనే వ్యక్తి వద్ద కూలీగా పనిచేశాడని చెప్పడానికి తాను ఎలాంటి రికార్డులు దాఖలు చేయలేదని ఆయన అంగీకరించారు. మృతుడు గోపాల్ అనే వ్యక్తి కింద పని చేసినట్లు ఎఫ్ఐఆర్లో స్పష్టంగా వెల్లడైందని ఆయన అన్నారు.

11. మృతుడు హరిజన లక్ష్మయ్య వాంగ్మూలం ఆధారంగా నమోదైన ఎక్స్.ఎ.1 - ఎఫ్ఐఆర్ ప్రకారం 14.05.2006న ఇతర కూలీలతో కలిసి పెన్నానది ఒడ్డున పనులకు హాజరవుతుండగా ఎదురుగా ఉన్న నం.1కు చెందిన ట్రాక్టర్ పనులకు హాజరవుతుండగా ఈ ప్రమాదం జరిగింది. యునైటెడ్ ఇండియా ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ కడప వర్సెస్ ఓబిలి వెంకటదాసు తదితరుల కేసులో ఈ కోర్టు కోఆర్డినేట్ బెంచ్ ఇచ్చిన తీర్పును పేరా-12లో ఈ క్రింది విధంగా ప్రస్తావించడం లాభదాయకం:- "ఈ చట్టం పరిధిలోకి రావాలంటే, ఒక వ్యక్తిని క్రమం తప్పకుండా నియమించాల్సిన అవసరం లేదు. ఒక సాధారణ కార్మికుడు కూడా ఈ చట్టం కింద పనివాడి వర్ణనకు సమాధానం ఇస్తాడు. యజమాని ఉపాధి యొక్క వాస్తవాన్ని అంగీకరించిన తర్వాత, ఆ వాస్తవాలను అనుమానించడానికి బీమాదారుకు అస్సలు అవకాశం లేదు ".

12. మరణించిన వ్యక్తితో ఉన్న సంబంధాన్ని ఉద్యోగిగా యజమాని స్వయంగా అంగీకరించినప్పుడు, అటువంటి సంబంధాన్ని తిరస్కరించే అభ్యర్థనను బీమా కంపెనీ

2023: ఏపీ హైకోర్టు:24706

తీసుకోవలసిన అవసరం లేదు. తదనుగుణంగా, చట్టం యొక్క గణనీయమైన ప్రశ్నకు సమాధానం లభిస్తుంది. అప్పీలుకు అర్హతలు లేవు.

13. ఫలితంగా సివిల్ అప్పీల్ కొట్టివేయబడుతుంది. తత్ఫలితంగా, ఇరు పక్షాలు తమ సొంత ఖర్చులను భరించాలి.

దీనికి కొనసాగింపుగా, ఈ సివిల్ మిషనరీ అప్పీల్ లో పెండింగ్ లో ఉన్న మధ్యవర్తిత్వ దరఖాస్తులు మూసివేయబడతాయి.

వెంకట జ్యోతిర్మయి ప్రతాప, న్యాయమూర్తి.

తేది : 10.05.2023

గమనిక: ఎల్.ఆర్. కాపీ మార్క్ చేయాలి

బి.ఓ./పి.ఎన్.డి.